

خبر

تخصیص ۶۲۰۵ درصد اعتبارات هزینه‌ای دولت به پرداخت حقوق

● **ایرنا:** دولت در لایحه بودجه سال آینده ۶۲۰۵ درصد اعتبارات هزینه‌ای خود را برای پرداخت حقوق و مزایای شاغلان و بازنشستگان دستگاه‌های اجرایی و والدین شهیدان هزینه می‌کند. هرچند در لوایح بودجه سننواتی میزان دقیق اعتبار اختصاصی بابت حقوق و مزایای کارکنان دولت

روشن نیست اما محاسبات نشان می‌دهد در لایحه پیشنهادی بودجه سال آینده، ۱۰۶۵ هزار میلیارد ریال (یک‌بیلیاردو ۶۵ هزار میلیارد ریال) یعنی ۴۵٫۶ درصد اعتبارات هزینه‌ای صرف پرداخت‌های پرسنلی وزارتخانه‌ها و مؤسسه‌ها و سازمان‌های دولتی و نهادهای نظامی و انتظامی می‌شود. همچنین ۴۱۲ هزار میلیارد ریال اعتبار یعنی ۱۷۰۴ درصد اعتبارات هزینه‌ای به پرداخت حقوق بازنشستگان، وظیفه‌بگیران و مستمری‌بگیران کشوری و لشکری و حقوق جانبازان حالت اشتغال و والدین شهیدان اختصاص می‌یابد. در مجموع در سال اتی ۱۴۲۷ هزار میلیارد ریال اعتبار (یک‌بیلیاردو ۴۷۷ هزار میلیارد ریال) معادل ۶۲۰۵ درصد اعتبارات هزینه‌ای برای پرداخت حقوق و مزایای شاغلان و بازنشستگان دستگاه‌های اجرایی و والدین شهیدان هزینه می‌شود. در قانون بودجه ۱۳۹۵ سهم این اعتبار ۱۳۱۷ هزار میلیارد ریال (یک‌بیلیاردو ۳۱۷ هزار میلیارد ریال) معادل ۶۱٫۶ درصد اعتبارات هزینه‌ای بود؛ بنابراین شاهد رشد ناچیز سهم اعتبار حقوق و مزایای شاغلان و بازنشستگان از این اعتبارات هستیم.

«بیطرف» به عنوان معاون جدید وزیر نفت منصوب شد

● **ایرنا:** وزیر نفت در حکمی «حبیب‌الله بیطرف»، وزیر اسبق نیرو را به عنوان معاون جدید امور مهندسی، پژوهش و فناوری این وزارتخانه منصوب کرد. یک مقام مسئول در وزارت نفت در گفت‌وگو با ایرنا که خواست نامش فاش نشود، ضمن تأیید این انتصاب گفت: بیطرف به‌زودی کار خود را در وزارت نفت آغاز می‌کند. پیش از این محمدرضا مقدم، مسئولیت معاونت امور مهندسی، پژوهش و فناوری وزارت نفت را برعهده داشت و به‌تازگی درخواست بازنشستگی خود را مطرح کرده بود که زنگنه با آن موافقت کرد. بیطرف وزیر اسبق نیرو در سال‌های ۱۳۷۶ تا ۸۴ بود و اکنون رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران است.

اعلام خریداران و فروشندگان عمده ارز به سازمان امور مالیاتی

● معاون نظارتی بانک مرکزی گفت: اسامی اشخاصی که به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم عملیات خرید و فروش عمده ارز را انجام می‌دهند، به سازمان امور مالیاتی کشور ارسال و حسب مورد پس از رسیدگی برکه تشخیص مالیات برای آنها صادر می‌شود. به گزارش روابطعمومی بانک مرکزی، معاون نظارتی بانک مرکزی با اشاره به نوسانات هفته‌های اخیر در بازار ارز گفت: مؤلفه‌های اقتصاد کلان کشور در سال جاری، مثبت ارزیابی می‌شود و براساس شاخص‌های اقتصاد کلان کشور، قیمت برابری ریال در مقابل سایر ارزها ناید از نوسان شدید هفته‌های اخیر برخوردار باشد بنابراین نوسانات فعلی اخیر عمدتا با مقاصد سوداگران ایجاد شده است. درحال حاضر منابع ارزی کشور از کفایت لازم برای تأمین ارز واردکنندگان کالا و تأمین خدمات برخوردار و امکان تأمین ارز از طریق مجاری قانونی فراهم است. فرشاد حیدری انطباق هرچه‌سریع‌تر شبکه بانکی کشور با شرایط جدید با توجه به ششایش‌های ایجادشده را از الزامات فعالیت بانک‌ها دانست و اظهار کرد: شبکه بانکی کشور با توجه به گشایش‌های به‌وجودآمده باید سریع‌تر خود را با شرایط جدید منطبق کند؛ به‌نحوی که واردات کشور به نرخ بازار هم بتواند از طریق گشایش اعتبارات انسانی تسهیل شود. وی افزود کشور خود را به توجه به نوسانات پیش‌آمده در نرخ برابری ریال در مقابل سایر ارزها و تسلط بانک مرکزی بر عملیات خریدوفروش ارز در صرافی‌ها در هفته‌های اخیر، کنترل و نظارت کافی از سوی این بانک به عمل آمده است. وی در ادامه از برخورد قانونی نیروی انتظامی با صرافی‌های غیرمجاز خبر داد و گفت: درحال‌حاضر تعدادی از صرافی‌ها با توجه به صحت عملکردشان تشویق شده‌اند و از سوی دیگر در برخی موارد پرونده صرافی‌های متخلف برای رسیدگی به مرجع مربوطه ارجاع شده است. همچنین در نامه‌ای به فرماندهی محترم نیروی انتظامی از صرافی‌های غیرمجاز برای برخورد قانونی اعلام شده است. یادآوری این نکته ضروری است که عملیات خرید و فروش ارز از سوی صرافی‌ها باید به‌صورت کامل در سامانه نظارت ارز «سنا» ثبت شود. حیدری در پایان گفت: در نظارت‌های به‌عمل‌آمده از سوی بانک مرکزی و نیز بایشان عملیات خرید و فروش، اسامی اشخاصی که به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم عملیات خریدوفروش عمده ارز را انجام می‌دهند، به سازمان امور مالیاتی کشور ارسال و حسب مورد، پس از رسیدگی، برکه تشخیص مالیات برای آنها صادر می‌شود.

ادامه از صفحه ۵

صنایع پایدست، فقط صنایع بزرگ بهتر شده‌اند و صنایع کوچک و متوسط همچنان در وضعیت نامطلوبی قرار دارند. همان‌طور که می‌دانید از سال ۱۳۸۶ به بعد گرفتار رشد اقتصادی پایین شدیم و در سال‌های ۹۱ و ۹۲ نیز رشدهای منفی قابل توجه را تجربه کردیم و در ۹۴ هم با کاهش قیمت نفت مواجه شدیم. در چنین شرایطی اگر قرار باشد به حالت اول برگردیم، باید لوکوموتیوهایی درست شوند تا بتوانند با حرکت خود صنایع دیگر را پشت سرشان به حرکت درآورند. اگر این لوکوموتیوها نتوانند رشد را ادامه

دهند می‌توانیم از ۹۵ به ۹۶ و از ۹۶ به ۹۷ این مسیر را ادامه دهیم و یکی از عواملی که می‌تواند به استمرار رشد اقتصادی کمک کند، صادرات محصولات این لوکوموتیوها یا صنایع بزرگ است و مفهوم صادرات هم این است که از فرصتی که در بازارهای بیرونی به دست می‌آید بتوانیم استفاده کنیم. هرچه این صادرات بتواند در مراحل بعدی عمیق‌تر شود و با صنایع دیگری مرتبط شود، می‌تواند به تداوم رشد کمک کند؛ بنابراین همیشه نقطه شروع صنایع بزرگ هستند. فقط بخش کوچکی از صنایع کوچک و متوسط محصول نهایی تولید می‌کنند و عمده صنایع کوچک و متوسط تولیدکننده محصولات میانی و واسطه‌ای هستند. آنها یا باید به بنگاه بزرگی خارج از کشور وصل شوند یا در داخل کشور به بنگاه بزرگی مرتبط شوند تا بتوانند استمرار رشد داشته باشند.

● **بعضی کارشناسان می‌گویند کار صنایع بزرگ رشد داشته‌اند از رانت دولت برخوردار شده‌اند. نمونه آن هم تسهیلاتی بود که در پایان سال ۹۶ به مردم داده شده تا خودروسازان بتوانند خودروهای در انبار مانده خود را بفروشند.** یکی از مواردی که خوب است همیشه در تحلیل‌ها مورد توجه قرار گیرد عدد و رقم و کمیت است. خوب است ببینید گردش مالی یک صنعت چقدر است و نقشی که دولت ایفا می‌کند چقدر. تمام سروصدايي که سال گذشته درمورد وام خودرو ایجاد شد، حول محور دوهزارمیلیارد تومان بود که نسبت به کل وام سالانه نظام بانکی که بیش از ۴۰۰ هزارمیلیارد تومان است، عدد بسیار کوچکی است. این مقدار وام بر پرداختی نه برای خودروسازان به میزانی بوده که بخواهد تحولی در وضعیتشان ایجاد کند و نه در مقایسه با وام‌های پرداختنی نظام بانکی عدد قابل‌توجهی است. ممکن است در مورد نرخ رشد با دو گروه مواجه باشیم. یک گروه این‌رشد را کم‌اهمیت جلوه دهند و در نتیجه خوشحال نباشند از اینکه اقتصاد ما امسال رشد می‌کند. درمقابل هم عده‌ای هستند که ممکن است خوشحالی سطحی داشته باشند که اقتصاد ما امسال هفت درصد رشد می‌کند و چنین تحلیل کنند که بدون ایجاد تغییرات بزرگ در اقتصاد می‌توان به‌آسانی تداوم رشد داشت. به نظر من هر دو گروه اشتباه می‌کنند.

● **رشدی که حاصل شده دستاورد خوبی است اما آیا می‌توان این نرخ رشد را در سال‌های بعدی هم حفظ کرد؟**

اگر فکر کنیم که بدون ایجاد تغییرات اساسی در شکل فعلی اداره اقتصاد تداوم این رشد در سال‌های ۹۶ و ۹۷ امکان‌پذیر است، نادرست است. باید واقع‌بین باشیم. و واقع‌بینی این است که اقتصاد ما امسال حدود هفت درصد بزرگ خواهد شد که خوب است. آنچه نیاز داریم این است که عوامل تشکیل‌دهنده رشد امسال را بشناسیم و بدون شعار به الزامات تداوم آن هم توجه نکنیم. آنچه در مورد رشد اقتصادی امسال می‌توان گفت این است که درحال‌حاضر از ظرفیت‌های موجود استفاده می‌کنیم. این ظرفیت‌ها حدی دارد. بنابراین وقتی به ظرفیت اضافه نشود نمی‌توان به تداوم رشد امیدوار بود. مثال ما مثل خودرویی است که یک عده برای عبور آن راه درست می‌کنند و بنابراین هرچه راه درست شود خودرو می‌تواند روی جاده جلو برود. اگر شما به اندازه دو جاده در جایی متوقف شود خودروی شما که بالا مقداری جلو رفته بود ناگهز باید همانجا متوقف شود. زیرا جاده‌ای ساخته نشده و نمی‌تواند ادامه دهد. ما الان در تولید نفت تقریبا به حداکثر ظرفیت تولیدمان رسیدهایم. این موضوع به این معنی است که از این به‌بعد اثر مستقیم نفت در افزایش تولید ناخالص داخلی متوقف می‌شود. در گاز هم این اتفاق سال آینده می‌افتد. ظرفیت تولید گاز با رانندازی فازهای پارس جنوبی افزایش می‌یابد. و این دستاورد خیلی خوبی است و در رشد اقتصادی اثر دارد. و عمده آثار اقتصادی‌اش در سال ۱۳۹۶ ظاهر خواهد شد. اما از آن به‌بعد اثر گاز هم در رشد اقتصادی متوقف می‌شود زیرا ظرفیت تولید گاز تکمیل شده است. امسال در تولید خودرو نیز رشد خوبی داشتیم که این روند ادامه دارد. و شاید در سال جاری رشد تولید خودرو به بیش از ۲۰ درصد برسد. که این موضوع در رشد صنعت در سال ۱۳۹۵ اثر می‌گذارد. اما صنایع خودروسازی نیز نمی‌توانند سالی ۲۰ درصد رشد کنند. پس باید ببینیم عوامل شکل‌دهنده به رشد را در سال‌های بعد چطور تقویت خواهیم کرد.

● **آیا رشد اقتصادی که در سال ۹۵ داریم واقعی است؟** بله، قطعاً این رشد واقعی است. ● **چقدر از این رشد بازار داخلی و چقدر صادرات بوده؟** بخش اصلی‌اش صادرات بوده و این باعث

امیدواری است زیرا بایستی تعامل سازنده کشور را با کشورهای دارای منابع و بازار افزایش دهیم.

● **آیا بین صادراتی که داریم صادرات محصول نهایی است یا بیشتر مواد خام است؟** بیشتر مواد خام است.

● **چرا؟**

ما سال‌های متمادی است که صادرکننده محصول خام هستیم و بیکاره نمی‌شود که در این امر تحولات چشمگیری اتفاق بیفتد. تبدیل مواد خام به محصول قابل رقابت در بازارهای جهانی نیاز به سرمایه‌گذاری و تکنولوژی دارد که ما فعلا در هردو زمینه مشکل داریم و مطلبی است که من در مورد الزامات تداوم رشد بر آن تأکید دارم.

● **آیا این رشد تا پایان سال ۱۳۹۵ ادامه پیدا می‌کند؟ برخی کارشناسان می‌گویند این رشد یکباره با سقوط مواجه خواهد شد؟**

این رشد قطعاً تا پایان سال ۹۵ در همین حدود ادامه خواهد داشت. عواملی وجود دارند که ظرفیت رشد برای سال ۱۳۹۶ را ایجاد می‌کنند. مثلاً بخش مسکن هنوز در اقتصاد ما فعال نشده است. این بخش چند سال است که در رکود است. درحال حاضر نشانه‌های ابتدایی از تحرک در بخش مسکن مشاهده می‌شود. اگر این نشانه‌ها استمرار پیدا کند سال ۹۶ بخش مسکن

می‌تواند مولد رشد باشد. گاز در سال ۱۳۹۶ به اوج تولید خودش خواهد رسید. وقتی تولید گاز افزایش پیدا می‌کند، اثر سربیزی روی خیلی از فعالیت‌ها دارد بنابراین در سال ۹۶ می‌توانیم از این محل هم تداوم رشد داشته باشیم. از طرف دیگر، با توجه به افزایش صادرات نفت امسال و افزایش همزمان قیمت آن، درآمد ارزی سال آینده افزایش خواهد یافت که حاصل آن با احتساب رشد صادرات غیرنفتی که به احتمال زیاد در سال آینده تداوم پیدا خواهد کرد، حجم تجارت خارجی کشور در دامنه ۱۳ تا ۱۵ درصد رشد خواهد کرد که کمک مؤثری به رشد سال آینده می‌کند.

● **آیا تا دو سال ۱۳۹۶ می‌توانیم رشد امسال را داشته باشیم؟** خیر. اگر اصلاحات ساختاری در اقتصاد صورت نگیرد تداوم رشد اقتصادی به میزان هفت درصد در سال آینده امکان‌پذیر نیست.

● **آیا اینها کفایت می‌کنند برای اینکه رشدمان ادامه پیدا کند؟**

خیر، الان اقتصاد در شرایطی است که از نظر ضرورت‌های اشتغال نیازمند به رشدهای در همین حد برای سال آینده است. اگر شما کشوری را پیدا کنید که این کشور طی ۱۰ سال یا بیشتر رشد پنج یا شش درصد داشته، کسانی که با علم اقتصاد آشنا هستند به شما خواهند گفت این کشور در گروه اقتصادهای نوظهور قرار دارد و اقتصاد آن کشور خوب اداره می‌شود. بنابراین حفظ رشد مهم است و اگر می‌تواند متوقف شود خودروی کنیم باید رشد اقتصادی ادامه پیدا کند. در این شرایط اگر در کشوری بدون ارتباط پایدار با دنیا رشد اقتصادی بالای پنج درصد تحقق یافت باعث تعجب خواهد بود.

● **آلا کنه ارتباط پایدار با دنیا نداریم پس برای رسیدن به نرخ رشد بالا در سال‌های آتی باید نگران باشیم.**

بله، باید نگران باشیم. درواقع اگر می‌خواهیم محصولاتمان را به بازارهای دیگر صادر کنیم و از دنیا منابع فراهم کنیم باید بتوانیم با بخشی از جغرافیای دنیا ارتباط برقرار کنیم. حالا هر کجا که باشد بالاخره بایستی از جایی منابع بیاوریم و محصولاتمان را صادر کنیم و به لحاظ فناوری هم باید بتوانیم با آنها ارتباط برقرار کنیم.

● **لازمه داشتن صادرات بخش خصوصی توانمند است که در شرایط فعلی نه این بخش خصوصی قوی در اقتصاد وجود دارد و نه می‌توان در آینده‌ای نزدیک به حضور و وجودش امیدوار بود.**

الان بخش خصوصی بالنده در اقتصادمان واقعا وجود ندارد و بدون وجود بخش خصوصی واقعی نمی‌توانیم به رشد پایدار برسیم. یک کشور بدون بخش خصوصی در داخل و بدون تعامل با دنیا نمی‌تواند رشد کند. بنابراین سازوکارهایی باید در اقتصاد ما ایجاد شود که درحال حاضر فاقد آن هستیم و این سازوکارها تداوم‌بخش رشد ما هستند. نکته این است، بنابراین درحال‌حاضر به‌جای اینکه وقتمان را صرف این قضیه کنیم که آیا مقادیر رشد اقتصادی اعلام‌شده درست

اقتصاد

رشد اقتصادی گروگان اصلاحات ساختاری

است یا نه (که البته درست هستند) موضوعی که باید روی آنها متمرکز شویم شناسایی عواملی هستند که می‌توانند تداوم رشد را ایجاد کنند.

● **چه عواملی هستند؟**

یکی از عوامل رشد پایدار، ارتباط با سایر کشورهاست.

شما نمی‌توانید کشوری را پیدا کنید که بدون تعامل با دنیا رشد پایدار داشته باشد. بنابراین ما بایستی نقشه دنیا را جلوبیمان بگذاریم و هر کشوری را که می‌خواهیم، خط بنزیم اما بالاخره باید کشورهایی را در جغرافیای دنیا پیدا کنیم که اولاً بتوانند منابع به کشور بیاورند و ثانیاً بازار داشته باشند. هرچا را خواستیم پیدا کنیم اما باید با آن کشور رابطه پایدار برقرار کنیم نه‌اینکه رابطه را قطع و وصل کنیم. از عوامل درونی رشد پایدار، بخش خصوصی است. دولت هیچ جای دنیا مستقیم‌رشد ایجاد نمی‌کند. دولت تسهیل‌کننده رشد است. به این معنی که فضایی را فراهم می‌کند تا بخش خصوصی بتواند فعالیت کند.

● **دولت برای تأمین زیرساخت‌ها به پول نیاز دارد اما در شرایط فعلی پولی در بساط ندارد.**

کشوری که دولت در تأمین منابع مالی مورد نیازش دچار مشکل است و بخش نفت هم اثرش در بودجه دولت حداکثر همین است که امسال می‌تواند اتفاق بیفتد. نمی‌تواند به نحو مطلوب خدمات ارائه دهد زیرا دولت نیاز به منابع مالی پایدار دارد. و امکان تأمین منابع مالی پایدار با استفاده از شصیه‌های غیررایج در دنیا وجود ندارد. دولت‌ها از طریق مالیات تأمین مالی می‌شوند. و مالیات در زمانی می‌تواند تأمین‌کننده منابع مالی دولت باشد، که اقتصاد بزرگ شده باشد و بتوان از آن مالیات گرفت. پس از این مسیر نیز به ضرورت تحقق رشد اقتصادی می‌رسیم.

● **از صحبت‌های شما این‌طور منوجه شدم که سال ۹۶ هم رشد خواهیم داشت، اما در سال ۹۷ چه اتفاقی خواهد افتاد؟**

نکته‌ای که توجه به آن ضروری است، این است که اقتصاد ما در سال ۹۵ رشد دارد.

این رشد در همین سال به درآمد تبدیل می‌شود. این درآمد باید بتواند پایه‌گذار رشد سال بعد باشد و رشدی که سال بعد ایجاد می‌کند، پایه‌گذار رشد سال بعد است. همان‌طور که گفتیم، بخش زیادی از ظرفیت داخلی در رشد سال ۹۵ نمود پیدا کرده است و بخش باقی‌مانده نیز اثرش را در نرخ رشد اقتصادی سال ۹۶ خواهد گذاشت. آنچه می‌تواند اقتصاد ما را به موتور پایدار رشد تبدیل کند، سرمایه‌گذاری است که در سال‌های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ رشد منفی بیش از ۲۰ درصد داشته است. یعنی منهای ۲۰ و خرده‌ای درصد که عدد منفی بسیار بزرگی است. مانند ماشین‌نی که در جاده‌ای در حال حرکت بوده و تصادف کرده و قسمتی از موتور ماشین آسیب دیده و نیازمند بازسازی است. اگر درحال‌حاضر بدون سرمایه‌گذاری رشد می‌کنیم، به این معنی است که در حال استفاده از ظرفیت‌های موجودمان هستیم. اما سؤال این است که آیا بدون سرمایه‌گذاری می‌توان به تداوم رشد امیدوار بود؟ قطعاً پاسخ این است که معلوم است که نمی‌شود.

● **منابعی که در داخل اقتصادمان هست زیاد نیست و باید به سمت جذب سرمایه خارجی برویم. نخست باید کاری کنیم که منابع داخلی‌مان در حدی که امکان‌پذیر است به سرمایه‌گذاری تبدیل شود**

و سپس بتوانیم از منابع بین‌المللی هم استفاده کنیم تا بتوانیم رشد سال‌های ۹۷ و ۹۸ را محقق کنیم. متأسفانه نظام بانکی ما با چالش‌های زیادی مواجه است که نشانه این چالش‌ها بالا بودن نرخ سود نسبت به تورم است. ما نیازمند اصلاح عمیقی در نظام بانکی هستیم تا بتواند به تجیز منابع داخلی کمک کند و البته بازار سرمایه هم باید توسعه پیدا کند. سپس به بازارهای بین‌المللی دسترسی پیدا کنیم تا بتوانیم منابع خارجی را هم جذب کنیم.

● **سؤال این است کشوری مانند ما که هنوز رابطه بانکی‌اش مانند کشورهای نرمال نیست، در اسرع وقت از کجا می‌تواند منابع جذب کند؟**

ما از نظر دسترسی به بازارهای صادراتی مشکلی نداریم. یعنی موانعی که به‌علت تحریم سر راه ما گذاشته شده بوده از نظر اینکه بتوانیم صادر یا وارد کنیم برداشته شده است. مشکلی که الان اقتصادمان با آن مواجه است مشکل دسترسی به نظام بانکی بین‌المللی است. این مشکل بعد سیاسی و اقتصادی

دارد. بخش زیادی از بعد سیاسی مشکل برطرف شده و بخش باقی‌مانده هم باید برطرف شود. اما بعد اقتصادی این است که باید نظام بانکی‌مان را اصلاح کنیم تا بانک‌های ما بتوانند با بانک‌های دنیا کار کنند و در تأمین منابع موفق باشند.

● **پرسش مردم که با اعلام نرخ رشد ۷٫۴درصدی مطرح شده است، این است که آنان انتظار دارند وقتی رشد اقتصادی بالا می‌رود، معیشت آنها ارتقا یابد یا اینکه تأثیر رشد اقتصادی را در به‌دست‌آوردن ثقل بهتر می‌دانند.**

یک بخش از تأثیر رشد بر زندگی مردم در چرخش مالی فعالیت‌هایی است که در سال جاری در مقایسه با سال گذشته از تحرک بیشتری برخوردارند. مثلاً صنعت فولاد ما امسال نسبت به سال گذشته بیشتر تولید می‌کند، سال گذشته می‌گفتند هرچه تولید می‌کنیم، در انبارهایمان جمع شده اما امسال می‌گویند هرچه تولید می‌کنیم می‌فروشیم. به چه کسی می‌فروشند؟ یک بخش آن را صادر می‌کنند و از این طریق یک خرجه گردش مالی ایجاد می‌شود. بخش دیگر فولاد را مثلاً به ایران‌خودرو و سایپا می‌فروشند. سایپا هم فولاد را در خودرو به کار می‌برد و به مردم می‌فروشد. عده‌ای هم این محصولات را می‌خرند. وقتی ایران‌خودرو سال گذشته نمی‌توانست تولید کند و امسال تولیداتش را برای سه ماه بعد نوبت‌گذاری می‌کند، یعنی یک‌عده به ایران‌خودرو پول پرداخت می‌کنند و ایران‌خودرو سال گذشته نمی‌توانست تولید کند و امسال تولیداتش را برای سه ماه بعد نوبت‌گذاری می‌کند، یعنی یک‌عده به ایران‌خودرو پول پرداخت می‌کنند و خودرو می‌خرند. یعنی کارگر ایران‌خودرو امسال بیشتر از سال گذشته کار می‌کند و کسی هم که خودرو را خریداری کرده جریان درآمدی داشته‌که این مبادله صورت گرفته است. اسم این اتفاق رشد است. البته توجه داشته باشید ما داریم راجع به رشد اقتصادی یک فصل نسبت به فصل مشابه سال قبل صحبت می‌کنیم. اثر ملموس رشد اقتصاد بر زندگی تنها با استمرار رشد حاصل و مشاهده می‌شود. خیلی سخت است شما بتوانید بگویید با افزایش درآمد یک فصل نسبت به فصل مشابه سال گذشته چرا ما تغییر محسوسی را در زندگی مشاهده نمی‌کنیم. آنچه مهم است این است که وضعیت نسبت به سال ۱۳۹۴ بهتر شده است. مثل خودرویی که در چاله افتاده بوده و هنوز واقعا بیرون نیامده است اما در مسیر بیرون‌آمدن قرار گرفته است. من قبلان این مطلب را گفتیم اما برخی واکنش‌هایی نشان داده‌اند. گفتیم درآمد سرانهمان شاید زودتر از سال ۱۳۹۷ با سطح سال ۹۰ نرسد. این موضوع خیلی معنی دارد. یعنی به هرکسی که می‌بینید باید بگوییم ما به دره سقوط کرده بودیم و الان در حال بالاآمدن هستیم و هنوز به جایی که قبلاً بودیم نرسیده‌ایم. یعنی طول می‌کشد به شرایط سال ۹۰ که شرایط خوبی هم نبوده برسیم. رشد یک بحث است و سطحی که در آن زندگی می‌کنیم بحث دیگری است. ما در سطح مناسبی زندگی نمی‌کنیم. این رشد می‌خواهد ما را برساند به سطحی که اصلاً سطح مناسبی نیست. شما می‌توانید این‌گونه در نظر بگیرید که اگر این شرایط را نمی‌داشتیم، حتما افت سطح زندگی برایمان خیلی ملموس می‌شد. اگر به گذشته برمی‌گشتیم یعنی نفت ۴۰دلاری و صادرات یک میلیون بشکه نفت که دی‌ماه سال گذشته داشتیم (حیف که نمی‌شود گفت امتحانش مجانی است) باید می‌دیدیم چه وضعی پیدا می‌کردیم. این مسئله اصلی است.

● **آیا ما نباید نگران آینده باشیم؟**

به نظر باید خیلی نگران باشیم و همه به این فکر کنیم که اتفاق نظری حاصل شود. شخصاً همیشه تلاشمن این بوده و شاید بقیه هم بتوانند این تلاش را بکنند تا بخش اقتصادی با بخش سیاسی به اتفاق نظری برسند. الان هشت فصل است که در اقتصاد، یعنی اقتصادی که حدود ۱۰ سال ورودی به بازار کارش به‌طور میانگین کمتر از ۸۰ هزار نفر بوده است، بالای یک میلیون نفر وارد بازار کار می‌شوند که این اتفاق بزرگی است. این اتفاق بزرگ با اشتغال حدود ۲۰۰ هزار نفر مهار شده اما به‌سادگی نمی‌شود دیگر ادامه داد.

● **آیا روی کارآمدن ترامپ و جمهوری‌خواهان می‌تواند منافع بر سر راه رشد اقتصادی ایران باشد؟** نمی‌دانیم ترامپ چه پدیده‌ای خواهد بود. در آمریکا هم نمی‌دانند ترامپ قرار است چه پدیده‌ای باشد. در حد شناختی که از ترامپ وجود دارد، این سؤال مطرح است که آیا ایشان بیشتر می‌خواهد سازوکارهای حاکم بر کارکرد درون آمریکا را تغییر دهد یا به‌دنبال تغییر سازوکارهای بیرون آمریکا است؟ باز هم نمی‌دانیم؟ یعنی اولویتش بیشتر پرداختن به مسائل داخلی آمریکاست یا مسائل بین‌المللی آمریکا، باز خیلی روشن نیست. ما که مناسب‌اصلاح عمیقی در نظام بانکی داریم و نیازمند تسهیل منابع داخلی کمک کند و البته بازار خاص پروژه ایران بخواهد سیاستی را دنبال کند، باز خیلی روشن نیست. شاید در مورد هیلاری کلینتون بیشتر روشن بود که چه چالش‌هایی ممکن است برای ایران داشته باشد. در نتیجه به نظرم اگر روی رفع موانع اصلی که در اختیار خودمان است، متمرکز باشیم، می‌توانیم مطمئن باشیم این امر به بهبود رشد اقتصادی ما کمک خواهد کرد. یعنی یک دوره زمانی را بگذاریم روی این امر که به اصلاح سازوکارهای درونی اقتصادمان اولویت دهیم و کار کنیم و مناسبات با کشورهایایی که خیلی شاید تحت‌تأثیر این شرایط قرار نگیرند برای ما فعلاً می‌تواند تا مدتی زیادی ظرفیت رشد ایجاد کند.

گذر

فقط ۳ میلیون نفر یارانه نمی‌گیرند!

● **ایسنا:** تازه‌ترین آماری که بانک مرکزی از جمعیت و نیروی انسانی تا پایان بهار امسال و البته به استناد مرکز آمار منتشر کرده، از این حکایت دارد که جمعیت ایران تا پایان این دوره حدود ۷۹میلیون و ۷۰۰ هزار نفر بوده است که از این تعداد نزدیک به ۵۸۰۴ میلیون نفر در شهرها و ۲۱۰۴ میلیون نفر در روستاها ساکن هستند. این رقم در حالی منعکس می‌شود و جمعیت ایران را حدود ۸۰ میلیون نفر نشان می‌دهد که در تازه‌ترین آماری که اخیراً نوبخت، رئیس سازمان برنامه و بودجه اعلام کرده است، تعدادی نزدیک به ۷۷ میلیون نفر در هر ماه بارانه نقدی دریافت می‌کنند که در مجموع با پرداخت ۴۵هزارو ۵۰۰ تومان به ازای هر نفر در هر ماه، رقمی حدود سه‌هزارو ۴۰۰ میلیارد تومان برای دولت هزینه دربردارد.

امضای قرارداد ساخت پایانه کشتی‌سازی میان ایران و کره جنوبی

● **ایرنا:** شرکت کشتی‌سازی «دوو» کره‌جنوبی اعلام کرد توافقی را با ایران برای ساخت پایانه کشتی‌سازی امضا کرده است. خبرگزاری یونهایپ روز جمعه به نقل از این شرکت کراه‌ای اعلام کرد قرارداد مزبور با سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران امضا شده است. هدف از امضای این توافق‌نامه ساخت یک مرکز و اسلکه کشتی‌سازی در ایران و ایجاد تأسیسات مربوط به آن عنوان شده است. گزارش یادآور می‌شود: تهران تأکید دارد فناوری و دانش ساخت این پایانه باید به ایران منتقل شود و فاینانس آن را نیز کره‌جنوبی بر عهده بگیرد. عکسی که خبرگزاری یونهایپ منتشر کرده نشان می‌دهد این توافق‌نامه به امضای «جونگ سونگ لپ»، رئیس بخش مهندسی و کشتی‌سازی دریایی «دوو» و منصور معظمی، رئیس سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران رسیده است.

ادامه از صفحه ۵

نقش سرمایه‌گذاری خارجی در توسعه بخش کشاورزی

برایند این اصلاحات ساختاری و نهادهی افزایش جذب سرمایه‌گذاری خارجی در این کشور بوده و توانسته است محدودیت سرمایه و تأمین مالی داخلی را برای دستیابی به رشد و توسعه اقتصادی این کشور کاهش دهد. آمار نشان می‌دهد سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در قزاقستان در حدود ۴۹۵۶٫۴۸ میلیون دلار بالغ شده است. میانگین سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در قزاقستان در دوره ۲۰۰۱ تا ۲۰۱۶ در حدود ۴۰۸۴٫۳۳ میلیون دلار بوده که بیشترین میزان آن در سه‌ماهه اول سال ۲۰۱۲ با رقم ۸۲۰۰۹ میلیون دلار اتفاق افتاده و طی دوره رکورددار بوده و کمترین مقدار هم در سه‌ماهه اول سال ۲۰۰۱ با رقم ۸۶۴٫۳۲ میلیون دلار اتفاق افتاده است. براساس اطلاعات بانک جهانی، میانگین سهم سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی از تولید ناخالص داخلی قزاقستان در دوره ۱۹۹۲ تا ۲۰۱۵ در حدود ۷۰٫۶ درصد بوده که کمترین مقدار مربوط به سال ۱۹۹۲ در حدود ۰۴ درصد و بیشترین مقدار مربوط به سال ۲۰۰۴ با ۱۳۰۰۱ درصد بوده است. آمار نشان می‌دهد سرمایه‌گذاری خارجی نقش مهمی در اقتصاد این کشور دارد. همچنین اطلاعات نشان می‌دهد در دوره ۲۰۱۳-۲۰۰۴ قزاقستان در حدود ۱۹۲ میلیارد تنگه (واحد پول قزاقستان، تهنغه) سرمایه‌گذاری خارجی را جذب کرده است. که در سال ۲۰۱۳ سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به‌طور کلی بیش از ۲۴ میلیارد تنگه بوده است. بخش کشاورزی (از جمله شلایات، شکار و جنگل‌داری) در حدود ۵٫۶ میلیون تنگه و صنایع فراوری غذایی در حدود ۳۳۸٫۹ میلیون تنگه از سرمایه‌گذاری خارجی را در سال ۲۰۱۳ بوده آن خود کرده‌اند. در طول پنج سال گذشته، حجم سالانه سرمایه‌گذاری (داخلی و خارجی) در بخش کشاورزی تقریباً دو دفعه افزایش یافته است. یک‌بار در سال ۲۰۰۹ که به رقم ۷۷ میلیارد تنگه رسیده (در این سال ۵٫۶ میلیون تنگه سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی بوده است) و یک بار دوم در سال ۲۰۱۳ بوده که در حدود ۱۴۲میلیارد تنگه (در این سال ۵٫۶ میلیون تنگه سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی بوده است). سهم سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی از کل سرمایه‌گذاری در اقتصاد جمهوری قزاقستان برای پنج سال گذشته به ترتیب برابر ۱٫۶ درصد و ۲٫۳ درصد در سال‌های ۲۰۰۹ و ۲۰۱۳ بوده است. این در حالی است که سهم بخش کشاورزی از تولید ناخالص داخلی کشور حدود پنج درصد است. بنابراین با مقایسه این ارقام می‌توان دریافت جذابیت بخش کشاورزی برای سرمایه‌گذاری در مقایسه با صنایع دیگر در طول سال افزایش یافته است. دولت به منظور تشویق سرمایه‌گذاری برنامه‌ای با عنوان «سرمایه‌گذاری ۲۰۲۰» تدوین کرده که شامل اقدامات تشویقی برای سرمایه‌گذاری با استفاده از ساده‌سازی و روان‌سازی فرایند دریافت کمک هزینه سرمایه‌گذاری، ارائه شرایط منحصربه‌فرد برای طریق کمسیون داندی کاری است.